

Beslutningsforslag nr. **B 19**

Folketinget 2025-26

Fremsat den 24. oktober 2025 af Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Theresa Berg Andersen (SF) og Mads Olsen (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om at nedbringe støj- og partikelforurening i og omkring Københavns Lufthavn

Folketinget pålægger regeringen i løbet af denne folketingssamling at fremsætte et lovforslag, der nedbringer støj- og partikelforurening i og omkring Københavns Lufthavn.

Bemærkninger til forslaget

Københavns Lufthavn spiller en væsentlig rolle for Danmarks økonomi og infrastruktur, men samtidig er den en betydelig kilde til sundhedsskadelig partikelforurening og støj, især på Amager. Udledningen af sundhedsskadelige stoffer som NO_x og CO er i stigning fra lufthavnen (»Revurdering af miljøgodkendelse. Vilkår om luftforurening«, CPH – Environmental Management & Compliance, Årsrapport 2023, 1. udgave, den 28. maj 2024), samtidig med at bekymringerne fra lokale borgere og forældre i Tårnby vokser (»Forældre i Tårnby sender bekymringsbrev om partikelforurening«, DR, den 30. april 2025). Staten ejer aktiemajoriteten i Københavns Lufthavn, hvilket også medfører et ansvar for at sikre, at borgerne omkring lufthavnen ikke udsættes for unødigt sundhedsskadelig støj- og partikelforurening.

Danmark har i dag ingen fastsatte grænseværdier for udledning af ultrafine partikler omkring lufthavne, som forpligter lufthavnen til at igangsætte initiativer til at reducere eller begrænse udledningen. Forslagsstillerne er derfor af den overbevisning, at der er brug for politisk fastsatte initiativer. Flere sammenlignelige og større lufthavne har allerede indført adskillige tiltag for at minimere udledning af ultrafine partikler, herunder Amsterdam Airport Schiphol (»Oversigt over virkemidler til at reducere ultrafine partikler fra lufthavne - En kortlægning fra København, Amsterdam og Bruxelles«, Rambøll, 2025 (Transportudvalget, alm. del – bilag 187, folketingsåret 2024-25)).

Nedbringelse af støj- og partikelforurening i og omkring Københavns Lufthavn

Forslagsstillerne foreslår, at et forslag om at nedbringe støj- og partikelforureningen i og omkring Københavns Lufthavn kan indeholde følgende:

- At der afsættes 300 mio. kr. til at etablere et flerårigt storskalademonstrationsprojekt i Københavns Lufthavn med brug af lavaromatisk flybrændstof med det formål at minimere luftforureningen i projektperioden og at skaffe større videngrundlag for, hvor meget brugen af lavaromatisk flybrændstof mindsker luftforureningen. Som en del af projektet skal der etableres et måleprogram for både luftforurening og dannelse af kondensstriber, for at sikre, at projektet kan bidrage til fremtidig dansk, europæisk og global handling.
- At der afsættes 55 mio. kr. til en forsøgsordning med brug af fem taxibots, der trækker fly fra gaten til startbanen, uden at flyets motor er tændt, hvilket man bl.a. har gode erfaringer med i Indien (»Celebi Aviation to Invest Rs 354 Crore Towards Taxibots for Indian Airports«, News18, juni 2019).

- At der udarbejdes grænseværdier for ultrafine partikler i lufthavnsområdet og de nærliggende bolig- og erhvervsområder på baggrund af et sundhedsfagligt perspektiv - eventuelt på baggrund af WHO's skærpede retningslinjer for årsmiddelværdien af partikeludledning (»WHO global air quality guidelines: particulate matter (PM2.5 and PM10), ozone, nitrogen dioxide, sulfur dioxide and carbon monoxide«, World Health Organization, 2021).
- At der etableres støj- og partikelmålinger i realtid, som skal være offentligt tilgængelige med henblik på at skabe større åbenhed og opbygge tillid i befolkningen.
- At der udarbejdes en analyse, som fokuserer på, hvordan ny indretning af landingsbanerne kan reducere støjen fra lufthavnen.
- At natflyvnings sundhedseffekter undersøges med henblik på at give anbefalinger til nationale restriktioner på antallet af flyvninger om natten, og hvilke flytyper der må bruges.

Forslagsstillerne er åbne over for andre initiativer til at nedbringe støj- og partikelforureningen i og omkring Københavns Lufthavn.

Formålet med forslaget er at beskytte borgernes sundhed, reducere miljøbelastningen og sikre, at statens ejerskab af lufthavnen udøves ansvarligt.

Konsekvenser

Det forventes, at der sker en reduktion af støj- og partikelforureningen og bedre beskyttelse af borgenes helbred. Projektet om benyttelse af lavaromatisk flybrændstof forventes desuden at reducere Danmarks klimabelastning. Tiltagene påvirker ikke billetpriserne, da finansiering findes andetsteds.

Finansiering

Det foreslås, at 300 mio. kr. afsættes til det flerårige storskalademonstrationsprojekt, og finansieres gennem midler fra den grønne indenrigsrute, hvor der er tale om uforbrugte midler, der ellers ville falde tilbage i statskassen (240 mio. kr.), og fra puljen til grøn omstilling af luftfarten (60 mio. kr.).

Det foreslås, at 55 mio. kr. afsættes til forsøgsordningen med fem taxibots, som koster omkring 11 mio. kr. pr. stk. (»Celebi Aviation to Invest Rs 354 Crore Towards Taxibots for Indian Airports«, News18, juni 2019), og finansieres gennem en omlægning af erhvervsstøttemidler.

Skriftlig fremsættelse

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at nedbringe støj- og partikelforurening i og omkring Københavns Lufthavn.

(Beslutningsforslag nr. B 19)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.